

# Використання аутсорсингу для захисту інформаційних систем

Богдан Цибуляк

Кафедра управління інформаційною безпекою,  
Львівський державний університет безпеки  
життєдіяльності, УКРАЇНА, м.Львів, вул.Клепарівська, 35,  
E-mail: tsybulyak@ukr.net

*The state of companies - software development and IT-outsourcing in Ukraine were analyzed. Highly qualified specialists, good geographical location and competitive prices make all the prerequisites for successful progress of the country in this area on worldwide level.*

Ключові слова – аутсорсинг, інформаційна безпека, IT-фахівці.

## I. Поняття аутсорсингу

Стрімкий розвиток сучасних інформаційних технологій, зростання залежності діяльності багатьох підприємств та установ від функціонування інформаційних систем і постійне наростання інформаційних потоків призвели до того, що частка коштів, яка виділяється для забезпечення інформаційної безпеки становить значну частину бюджету підприємства. Це вимагає створення на підприємстві додаткового підрозділу висококваліфікованих IT-фахівців, робота яких переважно виходить за напрямки діяльності підприємства. Крім того, недоліки у роботі такого відділу можуть поставити під загрозу навіть цілу діяльність підприємства. Тому ефективним вирішенням широко кола проблем інформаційної безпеки є аутсорсинг – передача компанією неосновних для неї бізнес-процесів стороннім виконавцям на умовах субпідряду для зменшення витрат на ці бізнес-процеси або покращення якості результату: послуг, комплектуючих, що виготовляються тощо [1].

Найчастіше мається на увазі IT-аутсорсинг, тобто аутсорсинг інформаційних технологій, зокрема робіт зі створення та супроводу програмних продуктів.

Проаналізуємо перспективи передачі окремих завдань забезпечення інформаційної безпеки на аутсорсинг.

Переваги аутсорсингу:

- зростання рентабельності бізнесу за рахунок скорочення витрат на обслуговування бізнес-процесів;
- концентрація всіх зусиль на основному бізнесі;
- залучення чужого досвіду;
- надійність, стабільність та вища ефективність роботи спеціалізованих компаній;
- гнучкість масштабів бізнесу, яка полягає лише у перегляді вартості послуг, що передані на аутсорсинг.

Недоліки аутсорсингу:

- загроза невиконання конфіденційності;

- вартість аутсорсингу досить часто може бути вища за вартість ведення обліку внутрішніми працівниками;
- обмеження в можливостях керувати своїми витратами, скорочувати їх (накладні витрати) і, таким чином, потрапляння в певну залежність від цінової політики постачальників послуг, а також від кон'юнктури ринку;
- загроза банкрутства аутсорсингової компанії.

## II. IT-аутсорсинг в Україні

Аутсорсинг був і залишається найперспективнішим напрямком в IT-галузі України. Навіть на тлі загального падіння витрат на інформаційні технології під час економічної кризи у 2009 році сегмент IT-аутсорсингу не зменшував темп зростання.

Перебуваючи в рейтингу 30 країн, найбільш придатних для IT-підряду, Україна в черговий раз підтвердила свій статус, перемигши у 2011 році в номінації "Місце призначення для IT-аутсорсингу" в рамках European Outsourcing Excellent Awards. Це зумовлено високим рівнем кваліфікації фахівців, конкурентоспроможними цінами, а також багатими резервами робочої сили і зручним географічним положенням країни. Фактори, які дозволяють Україні займати надійні позиції в області IT-аутсорсингу, дозволяють українським компаніям, що спеціалізуються на IT-аутсорсингу, бути впевненими в перспективах розвитку бізнесу. Так, у минулому році зростання індустрії аутсорсингу досягло близько 20-25%, а за прогнозами на 2012 рік очікується зростання приблизно на 30%. І хоча сьогодні Україна не досягає масштабів надання послуг на рівні Китаю та Індії, українські фахівці за рахунок високого рівня технологічної експертизи, якості виконання проектів та вміння вирішувати складніші завдання за прийнятнішою ціною, цілком успішно конкурують з росіянами. І вже цей факт дозволяє сказати, що пік розвитку ринку аутсорсингових послуг в Україні – попереду [2].

Активний розвиток IT-аутсорсингу в Україні можна приписати компаніям із західним капіталом, які вважають за краще зосередитися на профільній діяльності, перекинувши процеси автоматизації на плечі IT-аутсорсерів, які мають необхідний рівень підготовки обслуговування спеціальних систем. У свою чергу, це дозволяє скоротити витрати на рутинні операції, підвищити ефективність бізнес-процесів і отримати нові сервіси у найкоротші терміни. Однак деякий відсоток компаній з українським капіталом все ще протистоїть підрядникам, вважаючи, що послуги аутсорсингу невиправдано дорогі, і доручають вести важливі інфраструктурні проекти штатним співробітникам, за звичкою розглядаючи IT-підрозділи як центр витрат, що забезпечує інфраструктурні функції, а не джерело бізнес-преваг.

Така позиція по відношенню до системної інтеграції вплинула на долю замовлень у портфелях системних інтеграторів. Основними замовниками аутсорсингових послуг на сьогоднішній день є

зарубіжні компанії, великі банки, промислові, енергетичні та страхові компанії. Однак, українські компанії все активніше виявляють зацікавленість в ІТ-аутсорсингу, розуміючи переваги та економічні вигоди роботи з профільними спеціалістами.

В Україні користуються попитом два види аутсорсингу - частковий і повний. Під повним аутсорсингом мається на увазі передача сторонній організації всіх процесів обслуговування ІТ-інфраструктури компанії, тоді як частковий аутсорсинг - це залучення сервісної компанії до обслуговування певної частини інформаційної системи компанії.

У зв'язку з таким розподілом оцінити реальний обсяг ринку ІТ-аутсорсингу на сьогоднішній день досить проблематично. Це, в першу чергу, пов'язано з тим, що більшість замовників цих послуг використовують змішані схеми залучення підрядних компаній і досить велику частину функцій виконують силами своїх ІТ-підрозділів. Крім того багато компаній користуються послугами як фрілансерів, так і послугами дрібних регіональних аутсорсерів.

### III. Українські компанії з аутсорсингу

На сьогоднішній день найбільшим попитом серед послуг ІТ-аутсорсингу користуються побудова ІТ-інфраструктури, підтримка віддалених філій, забезпечення інформаційної безпеки і експлуатованого устаткування. Також досить актуальні проекти, які гарантують порівняно швидко окупність вкладень, надають чіткий і негайний вплив на бізнес-процеси.

За оцінками провідної світової мережі компаній KPMG, яка надає професійні консультаційні послуги, світовий сектор аутсорсингу становить 90 мільярдів доларів у 2011 році, і очікується, що у 2012 цей показник зросте ще на 8%. Оскільки компанії всього світу шукають способи скоротити витрати, Україна з її висококваліфікованою і дешевою робочою силою та вигідним розташуванням у плані логістики має всі можливості, щоб отримати вигоду в період бурхливого розквіту цієї послуги. Згідно з доповіддю KPMG, Львів є одним із міст, що виграє від цього найбільше, при тому, що у Києві та Харкові розвиток сектору аутсорсингу вже набрав чималих обертів. Це пов'язано з рядом факторів:

- зручне авто- та авіасполучення з іншими країнами світу (до 2 год. перельоту від більшості європейських столиць);
- значна кількість високоосвічених людей та провідних освітніх закладів;
- ІТ-спеціалісти зі Львова мають нижчі очікування по зарплаті ніж у Західній Європі та Києві;
- культурні фактори, адже Львів вважають одним із найбільш європейським з українських міст, етика роботи та підхід до працевлаштування якого наближені до стандартів багатьох компаній Західної та Центральної Європи.

Крім того, у Львові зосереджено офіси найвідоміших в Україні та світі ІТ-компаній, які

пропонують широкий спектр послуг та мають хорошу світову репутацію щодо реалізації та підтримки проектів.

ТОВ "Аутсорсинг-Україна" пропонує послуги з розробки програмного забезпечення різного ступеня складності - від корпоративного веб-сайту до комплексних рішень з автоматизації підприємств.

Компанія "БМС Сервіс" починаючи з 2003 року надає своїм клієнтам послуги ІТ-аутсорсингу на професійній основі і пропонує у своєму продуктовому портфелі як готовий набір продуктів, так і зручний і гнучкий інструмент підбору послуг.

SoftServe – найбільша українська компанія з розробки програмного забезпечення, яка пропонує послуги з виробництва, контролю якості та підтримки інформаційних систем і бізнес рішень. Від 1993 року компанія SoftServe успішно здійснила понад 2 000 проектів для більше ста провідних компаній з усього світу.

### Висновки

Україна займає 15 місце у світовому рейтингу виробників програмного забезпечення на відміну від інших економічних показників. Її річна частка у світовому аутсорсингу складає приблизно \$600 млн. У нашій країні налічується біля тисячі компаній, що займаються розробкою ПЗ: у сфері зайнято близько 25-30 тисяч українських фахівців. Тому розвиток у сфері ІТ-аутсорсингу можна віднести до прерогативного напрямку розвитку України. Більшість вітчизняних компаній орієнтовані на закордонні ринки: 55-60% нашого аутсорсингу – це продукція на експорт.

Досі аутсорсингові компанії були зосереджені у великих містах, тому наступним кроком є активний розвиток цієї галузі у регіонах та розширення ринків як за межами України, так і на внутрішньому ринку.

### Література

- [1] Анисимов А.А. Менеджмент в сфере информационной безопасности: Уч. пос. / А.А. Анисимов. – М.: - Интернет-Университет Информационных Технологий БИНОМ, Лаборатория знаний, 2009. – 176 с.
- [2] Барбаш А. Аутсорсинг в Украине: тенденции и прогнозы [Електронний ресурс] / А. Барбаш. – Режим доступу: <http://www.it4business.ru/business/2149/>.